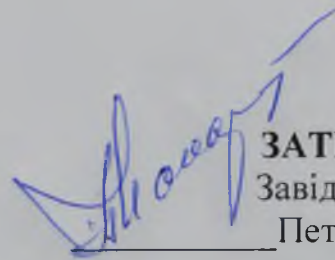

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Петро МАКАРЕНКО
«01» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Біотехнології та біоінженерія
спеціальність 162 Біотехнологія та біоінженерія
галузь знань 16 Хімічна та біоінженерія
освітній ступінь бакалавр
навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

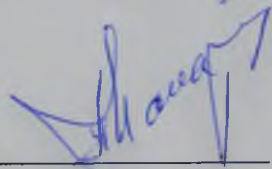
Полтава
2022-2023 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Біотехнології та біоінженерія спеціальності 162 Біотехнологія та біоінженерія

Мова викладання – державна

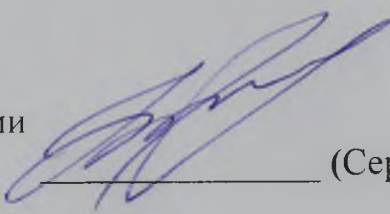
Розробник: Петро Макаренко, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, член-кореспондент НААН України

«01» вересня 2022 року

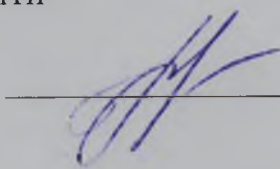
Розробник (Петро МАКАРЕНКО)

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин протокол від «01» вересня 2022 року № 1.

Погоджено гарантом освітньої програми
01 вересня 2022 року

 (Сергій КОРІННИЙ)

Схвалено радою з якості освіти вищої освіти
спеціальності 162 Біотехнологія
та біоінженерія

 (Ірина КОРОТКОВА)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	162ББ_бд_2020 денна форма
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	обов'язкова
Рік навчання (курс)	3
Семестр	6
Лекції, годин	16
Практичні (семінарські), годин	14
Самостійна робота, годин	60
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Вища математика», «Інформаційні системи та технології», «Правознавство», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Основи біобезпеки та біотехніки».

3. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- сформувати систему знань про підприємство як організаційну форму підприємницької діяльності;
- забезпечити теоретичні і емпіричні засади розуміння сутнісної характеристики, видів, організаційної й економічної структури підприємства;
- надати знання як раціонально використовувати землю, капітал, робочу силу та інші ресурси;
- надати знання як організувати рентабельне виробництво продукції в умовах ринкової конкуренції;
- надати розуміння організації виробництва і планування на підприємстві та формування системи його внутрішньо виробничих економічних відносин;
- сформувати уміння діагностувати економічний і фінансовий стан підприємства;
- забезпечити науковий підхід щодо антикризової системи господарювання в ринкових умовах;
- створити системне уявлення про оцінку економічної ефективності природоохоронної діяльності підприємства.

Компетентності:

К 18. Здатність обирати і використовувати відповідне обладнання, інструменти та методи для реалізації та контролю виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.

К 21. Здатність застосовувати на практиці методи та засоби автоматизованого проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.

К 22. Здатність оцінювати ефективність біотехнологічного процесу.

Програмні результати навчання:

ПР15. Базуючись на знаннях про закономірності механічних, гідромеханічних, тепло- та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості, вміти обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення для забезпечення їх максимальної ефективності.

ПР18. Вміти здійснювати обґрунтування та вибір відповідного технологічного обладнання і графічно зображувати технологічний процес відповідно до вимог нормативних документів з використанням знань, одержаних під час практичної підготовки.

ПР 21. Вміти формувати завдання для розробки систем автоматизації виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.

Методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

– за джерелом знань:

МН 1 – словесні методи: лекція, розповідь-пояснення;

МН 2 – наочні методи: демонстрування, спостереження;

МН 3 – практичні методи: практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою, підготовка наукового видання;

– за ступенем керівництва:

МНСР 1 – методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи;

МНСР 2 – робота під керівництвом викладача: розв'язування задач; виконання практичних завдань, самостійна робота.

– за мисленням:

МНМ 1 – репродуктивний: робота за готовими зразками;

МНМ 4 – частково-пошуковий: активний пошук пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок;

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

МСМ 1 – методи формування пізнавальних інтересів: навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації;

МСМ 2 – методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності: роз'яснення мети навчального предмета: оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.

Інноваційні методи навчання:

МНІ 3 – інтерактивні методи: дискусії, диспути; мозковий штурм.

МНІ 4 – комп'ютерні і мультимедійні методи – дистанційне навчання.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.

Предмет і метод економічної науки про підприємство. Мета і основні напрями

діяльності підприємства, сутність підприємства як господарського суб'єкта. Основні риси підприємства. Види підприємств у відповідності з чинним законодавством України. Класифікація підприємств в залежності від масштабів виробництва та за економічним значенням.

Сутність підприємництва як форми господарювання у підприємстві. Функції та умови підприємництва, його ознаки та принципи. Особливості основних видів підприємництва.

Тема 2. Засоби і предмети виробництва у підприємстві. Поняття та класифікація основних засобів виробництва. Фізичне і моральне зношення основних засобів. Земля як засіб і предмет праці сільськогосподарських підприємств та просторовий засіб розміщення промислових підприємств. Родючість, орендна плата, рентні відносини та ціна землі сільськогосподарських підприємств. Економічні показники використання основних засобів.

Оборотні активи і нематеріальні ресурси: поняття, склад оборотного капіталу, кругообіг і потреба в оборотних засобах. Показники використання оборотного капіталу.

Нематеріальні ресурси і активи підприємства.

Тема 3. Персонал та продуктивність і мотивація праці на підприємстві. Сутнісна характеристика «трудові ресурси» та персонал підприємства. Основні завдання управління трудовими ресурсами підприємства. Структура персоналу підприємства. Показники наявності та руху персоналу. Кадрова політика підприємства. Продуктивність праці та чинники, що на неї впливають. Форми мотивації праці і працівників. Форми та системи оплати праці. Форми та системи преміювання.

Нормування праці на підприємстві. Хронометраж і фотографія робочого місця.

Тема 4. Організація виробництва та планування на підприємстві. Поняття виробничої структури підприємства та її головні елементи. Типи промислового виробництва та сутність, класифікація і ознаки його виробничого процесу. Виробничі процеси сільськогосподарських підприємств.

Система планування та види планів на підприємстві. Бізнес-план та його функції. Структура, зміст і методика розробки розділів бізнес-плану. Етапи та організація розробки бізнес-плану. Оформлення і стиль бізнес-плану.

Тема 5. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства. Загальна характеристика витрат підприємства та їх класифікація. Поняття собівартості продукції. Індивідуальна собівартість. Нормативна собівартість. Планова і фактична собівартість.

Планування собівартості продукції. Об'єкти калькуляції собівартості продукції в рослинництві і тваринництві. Статті калькуляції собівартості продукції промислового і аграрного виробництва. Методика визначення собівартості сільськогосподарської продукції. Прямі і накладні витрати. Виробнича і повна собівартість продукції.

Тема 6. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства. Виручка від реалізації продукції. Ціна та ціноутворюючі чинники. Система оцінки обсягів продукції. Доходи підприємства в системі економічних показників його

діяльності. Класифікація доходів підприємства. Механізм формування доходів від операційної діяльності. Сутність, функції та значення прибутку. Джерело утворення прибутку та його розподіл. Механізм формування та використання чистого прибутку підприємства. Рентабельність підприємства.

Фінансові результати та діагностика фінансового стану підприємства

Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.

Характеристика економічної безпеки та фактори впливу на економічну безпеку підприємства. Стратегія забезпечення економічної безпеки підприємства.

Поняття про банкрутство підприємства. Види банкрутства підприємства. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства. Основні етапи порушення справи про банкрутство підприємства. Правові засади регулювання банкрутства підприємств в Україні.

Санація суб'єктів господарювання. Цілі та форми санації. Класифікація санаційних заходів. Державна підтримка підприємствам в ході санації.

Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання. Особливості ліквідації підприємств. Форми ліквідації підприємств. Характеристика процесу структуризації підприємства.

Тема 8. Економічна оцінка ефективності природоохоронної діяльності підприємства.

Визначення загальної економічної ефективності природоохоронних заходів. Встановлення загального і комерційного ефекту від запровадження природоохоронних заходів. Розрахунки порівняльної економічної ефективності природоохоронних заходів. Вибір кращого із кількох альтернативних природоохоронних заходів. Еколого-економічна оцінка та екологічна експертиза проєктів забезпечення ефективного використання природних ресурсів.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	162ББ_бд_2020			
	бакалаври денної форма навчання			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота
1	2	3	4	5
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва	9	2	-	7
Тема 2. Засоби і предмети виробництва у підприємстві	12	2	2	8
Тема 3. Персонал та продуктивність і мотивація праці на підприємстві	11	2	2	7
Тема 4. Організація виробництва та планування на підприємстві	12	2	2	8
Тема 5. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства	12	2	2	8
Тема 6. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства	11	2	2	7
Тема 7. Економічна безпека та антикризова	11	2	2	7

діяльність підприємства				
Тема 8. Економічна оцінка ефективності природоохоронної діяльності підприємства	12	2	2	8
Разом	90	16	14	60

6. Теми практичних (семінарських) занять

Назва теми	Кількість годин
	162ББ_бд_2020 бакалаври денної форма навчання
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва	-
Тема 2. Засоби і предмети виробництва у підприємстві	2
Тема 3. Персонал та продуктивність і мотивація праці на підприємстві	2
Тема 4. Організація виробництва та планування на підприємстві	2
Тема 5. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства	2
Тема 6. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства	2
Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	2
Тема 8. Економічна оцінка ефективності природоохоронної діяльності підприємства	2
Разом	14

7. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	162ББ_бд_2020 денної форма навчання
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва	5
Тема 2. Засоби і предмети виробництва у підприємстві	7
Тема 3. Персонал та продуктивність і мотивація праці на підприємстві	8
Тема 4. Організація виробництва та планування на підприємстві	7
Тема 5. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства	8
Тема 6. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства	7
Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	7
Тема 8. Економічна оцінка ефективності природоохоронної діяльності підприємства	8
Разом	60

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр не передбачена.

9. Оцінювання результатів навчання

для здобувачів вищої освіти 162Біотехнології та біоінженерія

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПР 15. Базуючись на знаннях про закономірності механічних, гідромеханічних, тепло- та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості, вміти обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях, розв'язування тестів;

призначення для забезпечення їх максимальної ефективності.	- виконання завдань самостійної роботи; - реферат.
ПР18. Вміти здійснювати обґрунтування та вибір відповідного технологічного обладнання і графічно зображувати технологічний процес відповідно до вимог нормативних документів з використанням знань, одержаних під час практичної підготовки.	
ПР21. Вміти формулювати завдання для розробки систем автоматизації виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.	

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання			Разом
	ПР 15	ПР 18	ПР 21	
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва		+		1
Тема 2. Засоби і предмети виробництва у підприємстві	+	+	+	3
Тема 3. Персонал та продуктивність і мотивація праці на підприємстві	+	+	+	3
Тема 4. Організація виробництва та планування на підприємстві	+	+	+	3
Тема 5. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства	+	+	+	3
Тема 6. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства	+	+	+	3
Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	+			1
Тема 8. Економічна оцінка ефективності природоохоронної діяльності підприємства	+	+	+	3
Разом	7	7	6	20
Максимальний відсоток у підсумковій оцінці навчальної дисципліни, %	35	35	30	100
Мінімальний відсоток у підсумковій оцінці навчальної дисципліни, %	21	21	18	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів
ПР 15. Базуючись на знаннях про закономірності механічних, гідромеханічних, тепло- та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості, вміти обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення для забезпечення їх максимальної ефективності.	35	35	21
ПР18. Вміти здійснювати обґрунтування та вибір відповідного технологічного обладнання і графічно зображувати технологічний процес відповідно до вимог нормативних документів з використанням знань, одержаних під час практичної підготовки.	35	35	21
ПР21. Вміти формулювати завдання для розробки систем автоматизації виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.	30	30	18
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми контролю програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Усне опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань сам. роб.	Реферат	
ПР 15. Базуючись на знаннях про закономірності механічних, гідромеханічних, тепло- та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості, вміти обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення для забезпечення їх максимальної ефективності.	10	14	5	3	3	35

ПР18. Вміти здійснювати обґрунтування та вибір відповідного технологічного обладнання і графічно зображувати технологічний процес відповідно до вимог нормативних документів з використанням знань, одержаних під час практичної підготовки.	10	14	5	3	3	35
ПР21. Вміти формулювати завдання для розробки систем автоматизації виробництва біотехнологічних продуктів різного призначення.	8	14	4	2	2	30
Разом	28	42	14	8	8	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

– *усне опитування* (0-4 бала). *0 балів* – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді невірні та не відображають визначені результати навчання; *1 бал* – здобувач вищої освіти в цілому орієнтується у проблемі, яка розглядається, але відповіді поверхові та містять багато помилок або неточностей; *2 бала* – здобувач вищої освіти орієнтується у проблемі, яка розглядається, відповіді містять певні помилки та неточності та частково відображають визначені результати навчання; *3 бали* відповіді правильні, обґрунтовані, здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, який розглядається. *4 бали* – відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначені результати навчання;

– *виконання вправ на практичних заняттях* – завдання на практичному занятті розраховані на групове виконання та письмові індивідуальні висновки (розв'язок задач та формулювання на основі аналізу фінансової звітності висновків щодо виявлення тенденцій зміни економічних показників роботи сільськогосподарських підприємств (0 – 6 балів). *0 балів* – потрібне повторне виконання; *1 бал* – здобувач вищої освіти частково володіє матеріалом, не в змозі викласти зміст основних показників і висновків, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання; *2 бали* – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання; *3 бали*: здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину

завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання; *4 бали* – здобувач вищої освіти достатньо володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому окремі несуттєві неточності та помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання; *5 балів* – здобувач вищої освіти в повній мірі володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, але здобувач вищої освіти демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання; *6 балів* – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання;

– *розв'язування тестів* (0 – 2 бали). *0 балів* – понад 90% відповідей невірні; *0,5 бали* – вірні 60 – 70 % відповідей; *1 бал* вірні 70 – 85% відповідей; *1,5 бали* вірні 85 – 95% відповідей; *2 бали* – вірні понад 95 % відповідей;

– *виконання завдань самостійної роботи* (0 – 1 бал). *0 балів* – завдання не виконані чи не відповідають результату навчання; *1 бал* – завдання повністю відповідають вимогам та відображають визначені результати навчання;

– *підготовка реферату*: (0 – 8 балів). Протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти обов'язково готує 1 реферат.

7-8 балів – зміст реферату відповідає темі та результату навчання; якісно підготовлена практична розробка. Зміст реферату розкрито повністю, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти в повному обсязі.

5-6 балів – здобувач вищої освіти знає поняття з економіки, виявляє навички здійснювати технологічні, технічні, економічні розрахунки в рамках розроблення та виведення харчових продуктів на споживчий ринок, вести облік витрат матеріальних ресурсів; демонструє вміння виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.. Проте бракує власних суджень.

3-4 бали – здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; демонструє вміння виконувати економічні розрахунки; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності. Реферат містить незначні недоліки у відповідності теми доповіді заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.

0-2 бали – здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання. Наявність суттєвих недоліків або ж повній невідповідності теми доповіді результату навчання, вимогам щодо обсягу та викладу змісту доповіді.

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

11. Схеми нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Усне опитування	Виконання вправ практичних занять	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва	-	-	-	1	8	9
Тема 2. Засоби і предмети виробництва у підприємстві	4	6	2	1	-	13
Тема 3. Персонал та продуктивність і мотивація праці на підприємстві	4	6	2	1	-	13
Тема 4. Організація виробництва та планування на підприємстві	4	6	2	1	-	13
Тема 5. Формування витрат на виробництво і реалізацію продукції підприємства	4	6	2	1	-	13
Тема 6. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства	4	6	2	1	-	13
Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	4	6	2	1	-	13
Тема 8. Економічна оцінка ефективності природоохоронної діяльності підприємства	4	6	2	1	-	13
Разом	28	42	14	8	8	100

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Потреба відсутня.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О., Лисак О.І. Практикум з економіки підприємства. Мелітополь, ТДАТУ, 2018. 246 с.
2. Бандурка О.М., Ковальов Є.В, Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. За заг.ред. О.М. Бандурки. Х.: ХНУВС. 2017. 192 с.
3. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2-е вид., 2019. 304 с.
4. Кузьмин В.М. Економіка підприємства та управлінська економіка: практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.
5. Куцик В. І., Кліпкова О. І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів : ЛТЕУ, 2020. 316 с.
6. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства:

навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. С. 432.

7. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К. В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ : НаУКМА, 2018. 304 с.

8. Туренко А.М., Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю. Словник економіста та підприємця. Харків : ХНАДУ, 2018. 340 с

9. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запихляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства: навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.

10. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та допов.. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.

Допоміжні

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підруч. К.: КНЕУ, 2013. 779 с.

2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с.

3. Яковлев А.І., Ларка Л.С. Економіка підприємства: магістерський курс. навч. посібник. Харків, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т. 2018. 515 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/35864>.

4. Іляшенко А.Х., Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я., Юрій Е.О. Оцінка вартості підприємства: навчальний посібник Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 180 с.

URL: https://drive.google.com/open?id=172hn98ohMp_0aMxSDYN9XGzWeTyiL8k7

5. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с.

URL: https://drive.google.com/open?id=1O9MqpU9zLP7t9z_Qq8lsRwTQ0hUyHsRx

6. Кулик Т.П. Організація, планування і управління виробництвом : навч. посіб. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 232 с.

7. Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. 2-е вид, перероб. та доп. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. 195 с.

8. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства: навч. посібник. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 192 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1OGJ7-yPW5TV2cAAZDk6rcpZaaOU9ytIT/view>

9. Храмов В.О., Ботрук А.П. основи управління персоналом: навч. метод. посібн. К.: МАУП, 2011. 109 с.

10. Фролов В.П. Адаптація системи мотивації праці до умов ринку. *Фінанси України*. № 5. 2011. С. 10.

11. Оплата праці в сільськогосподарському виробництві. О.А. Аврамчук, О.Д. Балан, В.В., Вітвіцький, Ю.Я. Лузан, В.В. Павленко, О.В. Шкільов. К.: Центр «Агропромпраця». 2009. 464 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.

2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
 3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.
 4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
 5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
 6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
 7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
 8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://lib.pu.if.ua>.
 9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
 10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.
 11. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.
 12. Мережа бізнес-інформації. URL: <https://bin.ua>.
 13. Інформаційний бізнес-портал «LIGA online», «Ліга. Бізнес». URL: <https://biz.liga.net>. http://lib.pdaa.edu.ua/mainlist?0=ip_login_no_cache%3D1fbd2afb8102898f7bf8a0d033589994 електронна бібліотека ПДАА
 13. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
 14. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства Фінансів України № 1315 від 29.12.2006 р. URL: www.rada.gov.ua.
 15. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
 16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
 17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
 18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» затверджене наказом Міністерства Фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. URL: www.rada.gov.ua.
- Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств” № 630 (630-2002-п) від 16.05.2002). URL: <http://uazakon.com/big/text1406/pg1.htm>.